

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

5 V. Christus sua passione aperuerit nobis ianuam cœli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Sed contra est, quod Apostolus dicit Rom. 6. Reconciliati sumus Deo per mortem filij eius.

Respondeo dicendum, quod passio Christi est causa reconciliationis nostre ad Deum dupliciter. Vno modo, in quantum remouit peccatum per quod homines constituuntur inimici Dei: secundum illud Sapient. 14. Similiter odio sunt Deo impius, & impietas eius: & in Psal. 6. Odisti omnes qui operantur iniquitatem. Alio modo in quantum est sacrificium Deo acceptissimum: est enim hoc proprium sacrificij effectus, ut per ipsum placetur Deus. Sicut cum homo offensam in se commissam remittit propter aliquod obsequium acceptum, quod ei exhibetur. Vnde dicitur 1. Regum 26. Si Dominus incitat re aduersum me, adoretur sacrificium. Et similiter tantum bonum fuit, quod Christus voluntarie passus est, quod propter hoc bonum in natura humana inuentum, Deus placatus est super omni offensa generis humani, quantum ad eos, qui Christo passo coniunguntur, secundum modum premissum.

Ad primum ergo dicendum, quod Deus diligit omnes homines, quantum ad naturam, quam ipse fecit: sed odit omnes quantum ad culpam, quam contra eum homines committunt: secundum illud Eccl. 12. Altissimus odio habet peccatores.

Ad secundum dicendum, quod passio Christi non dicitur quantum ad hoc Deo nos reconciliasse, quod de nouo nos amare inciperet: cum scriptum sit Ierem. 31. In charitate perpetua dilexite. Sed quia per passionem Christi sublata est odij causa, tum per ablationem peccati, tum per recompensationem acceptabilioris boni.

Ad tertium dicendum, quod sicut occisores Christi homines fuerunt, ita & Christus occisus. Maior autem fuit charitas Christi patientis, quam iniquitas occisorum. Et ideo passio Christi magis valuit ad reconciliandum Deum toti humano generi, quam ad prouocandum ad iram.

COMMENTARIUS.

Materia huius articuli in eisdem locis disputata est. Est enim eadē, quæ præcedentium diuersis vocibus, & respectibus. Solum est solutio ad 2. adnotanda. Non enim videtur directe respondere argumento. Nam argumentum procedebat de dilectione Dei, hoc modo. Quia reconciliare nos Deo videtur idem esse quod promereri nobis amorem diuinum, cuius peccando facti eramus indigni: sed Christi passio non potuit promereri nobis Dei dilectionem, quia potius supponit Dei dilectionem erga nos, & ab illa processit. Quod argumentum non minus in dilectione æterna procedit, quam si ex tempore in Deo inciperet. D. Thom. autem in solutione solum respondet, Christum per passionem suam non meruisse, ut Deus ex tempore nos diligere inciperet, quod est euidentius: quia id repugnat Deo, cum includat mutationem. Meruit ergo ut ille amor Dei in tempore inciperet habere in nobis effectum, & quantum in se est, abstulit impedimentum illius amoris, offerendo condignam satisfactionem pro peccatis nostris. Sed quamquam verum sit, non videtur omnino satisfactum propriæ difficultati. Ideo addendum est, quamuis dilectio Dei secundum se sit vna, & simplex: per comparisonem tamen ad diuersa obiecta ratione distingui, & secundum quandam rationem posse esse principium, secundum aliam verò terminum meriti. Ut in presenti, illa dilectio generalis Dei circa genus humanum, qua voluit illi dare Christum in redemptorem, non cadit sub meritis Christi, sed est principium eorum, ac illa, qua propter merita Christi iam exhibita, vel præiusta homines sanctificat, & sibi reconciliat, potest optimè cadere sub meritis Christi, siue promerendo nobis effectum dilectionis, siue ipsammet dilectionem, vel electionem Dei, ut ad nos liberè

Dilectio Dei
sive electio
cadere sub
Christi me-
rito quomo-
do potuit.

terminatam. Vtrumque enim verum est, quidquid aliqui hoc loco contendunt. De qua re plura non dicam, quia fuisse illam disputatam priori tomo, disp. 41. secl. 4.

ARTICVLVS V.

Vtrum Christus sua passione aperuerit nobis ianuam cali.

Quintū sic proceditur. Videtur, quod Christus sua passione non aperuit nobis ianuam cali. Dicitur enim Prou. 11. Seminanti iustitiam, merces fidelis. Sed merces iustitiae est introitus regni caelestis. Ergo videtur, quod sancti Patres qui operati sunt opera iustitiae, fide consecuti essent introitum regni caelestis, etiam absque Christi passione. Non ergo passio Christi est causa apertionis ianuæ regni caelestis.

2. Præterea. Ante passionem Christi Helias raptus est in caelum: ut dicitur 4. Regum. 2. Sed effectus non præcedit causam. Ergo videtur, quod apertio ianuæ caelestis non sit effectus passionis Christi.

3. Præterea. Sicut legitur Mat. 3. Christo baptizato aperti sunt ei cali. Sed baptismus præcedit passionem. Ergo apertio cali non est effectus passionis Christi.

4. Præterea. Mich. 2. dicitur. Ascendit pandens iter ante eos. Sed nihil aliud videtur esse pandere iter cali, quam eius ianuam aperire. Ergo videtur, quod ianuæ cali sit nobis aperta, non per passionem Christi, sed per Ascensionem eius.

Sed contra est, quod Apostolus dicit Hebr. 10. Habemus fiduciam in introitu Sanctorum, scilicet caelestium, in sanguine Christi.

Respondeo dicendum, quod clausio ianuæ est obiaculum quoddam prohibens ab ingressu. Prohibebantur autem homines ab ingressu regni caelestis propter peccatum, quia sicut dicitur Isai. 35. via illa sancta vocabitur, & non transibit per eam pollutus. Est autem duplex peccatus impedies ab ingressu regni caelestis. Vnus quidem communis totius humane nature, quod est peccatum primi parentis, & per hoc peccatum præcludebatur homini aditus regni caelestis. Vnde legitur Gen. 3. quod post peccatum primi parentis, collocauit Deus cherubim, & flammeum gladium, atque verisilem, ad custodiendam viam ligni vite. Aliud autem est peccatum speciale vniuscuiusque persone, quod per proprium actum committitur vniuscuiusque hominis. Per passionem autem Christi liberati sumus, non solum à peccato communi totius humane nature, & quantum ad culpam, & quantum ad reatum pœnæ, ipso soluente pretium pro nobis, sed etiam à peccatis propriis singulorum, qui communiuntur eius passioni per fidem, & charitatem, & fidei sacramenta. Et ideo per passionem Christi aperta est nobis ianuæ regni caelestis. Et hoc est quod Apostolus dicit Hebr. 9. quod Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per proprium sanguinem introiuit semel in Sancta, æterna redemptione inuenta. Et hoc figuratur Num. 35. ubi dicitur, quod homicida manebit ibi, scilicet in ciuitate refugij, donec Sacerdos magnus, qui oleo sancto unctus est, moriatur, quo mortuo poterit in domum suam redire.

Ad primum ergo dicendum, quod sancti Patres operando opera iustitiae, meruerunt introitum regni caelestis per fidem passionis Christi (secundum illud Heb. 11. Sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt iustitiam) per quam etiam vnusquisque à peccato purgatur, quantum pertinet ad emundationem propriæ persone. Non tamen alicuius fides vel iustitia sufficiebat ad remouendum impedimentum, quod erat per reatum totius humane creature, quod quidem remotum est pretio sanguinis Christi. Et ideo ante passionem Christi nullus intrare poterat regnum caeleste, adipiscendo scilicet beatitudinem æternam, quæ consistit in plena Dei fruitione.

Ad se-

Ad secundum dicendum, quod Helias subleuatus est in celum æreum: non autem in celum empyreum qui est locus Sanctorum. Et similiter etiam Enoch raptus est ad paradysum terrestrem: ubi cum Helia simul creditur viuere vsque ad aduentum.

Ad tertium dicendum, quod (sicut supra dictum est) Christo baptizato aperti sunt celi, non propter ipsum Christum, cui semper patuit: sed ad significandum, quod celum aperitur baptizatis baptismi Christi, qui habet efficaciam ex passione ipsius.

Ad quartum dicendum, quod Christus sua passione meruit nobis introitum regni celestis, & impedimentum remouit. Sed per suam ascensionem nos quasi in possessionem regni celestis introduxit. Et ideo dicitur, quod ascendit pandens ier ante eos.

COMMENTARIVS.

In titulo huius articuli obseruandum est non esse omnino idē meriti nobis regnū cœlorum seu æternā beatitudinem, & aperiri nobis ianuam regni. Nam licet in hoc illud contineatur: non tamen conuertitur, Christus enim Angelis meruit regnum cœlorum: non tamen proprie eis aperuit ianuam regni, quā nūquam eis clausa fuit. Hominiibus autem per peccatum fuit clausa, per quod contraxerunt reatū æternæ damnationis, & carentiæ beatitudinis pro quo Christus condigne satis faciendo, ianuam regni nobis aperuit. Et ita in hac metaphora duplex ille effectus habet: explicatus meriti & satis factionis Christi pro nobis, continetur. Quia in re ferē non explicat effectum distinctum à præcedentibus. Solum in circumstantia temporis (vt ita dicam) nouum aliquid hoc loco addi potest.

Ianuam cœli per passionē Christi quomodo hominibus aperitur.

At quod intelligendum obseruandum est, dupliciter potuisse Christum aperire hominibus per suam passionem ianuam regni. Vno modo per passionem vel exhibitam, vel præuiſam. Nam sicut Deus propter satisfactionem Christi, & merita præuiſa contulit gratiam antiquis iustis, eisq; æternam penam remisit; ita etiam potuisset illis æternam beatitudinem conferre. Vnde sicut vere nunc dicuntur per passionem Christi iustificari; ita etiam vere dicerentur per eandem passionem ad regnum introduci, & cōsequenter diceretur ianuam regni per ipsam passionem eis aperta, quā per peccatum Adā fuerat clausa. Quod ergo passio Christi absolute abstrahendo ab hoc quod sit exhibitā, vel tātum præuiſa, aditum hominibus ad regnum aperuerit, certissimū est ex dictis demeritis, & satisfactione Christi, nec nouam habet questionem. Alio ergo modo intelligi potest, passionem Christi exhibitam statim aperuisse hominibus ianuam regni celestis: non tamen solum præuiſam, & in hoc sensu proprie tractatur, ac definitur hæc quæstio, & in ea, præter omnia quæ diximus de merito, & satisfactione Christi duæ aliæ catholicæ veritates includuntur. Prior est ante mortem Christi nulli hominū paruisse aditū ad æternam Beatitudinem obtinendam. Posterior est, à morte Christi omnes iustos, qui nil habent purgandum; statim introduci ad regnum cœlorū. Sed hæc posterior quæstio propriū locum habet in materia de beatitudine, & ideo, ne ab instituto more recedamus, in eum locum reijcienda est, præsertim cum ad explicanda Christi mysteria, & valorem meritum eius ferē nihil pertineat. Certum est enim ex principiis iam traditis, Christum exhibendo satisfactionem (quantum in se est) sufficientissime aperuisse ianuam regni, & abstulisse omne impedimentum, ad quē adeo, quantum est ex parte Christi, statim dari. An vero aliunde, vel ob alias causas differatur, alterius speculationis est, quamquam de fide sit non differri. Prior vero

quæstio poterat hoc loco disputari: tamen quia inferius occurret commodior locus, cum agemus de statu & loco animæ Christi separatæ à corpore, ideo vsque in illum locum differenda est.

ARTICVLVS VI.

Virum Christus per suam passionem meruerit exaltari.

De sextum sic proceditur. Videtur, quod Christus per suam passionem non meruerit exaltari. Sic enim cognitio veritatis est proprium Deo, ita & sublimitas: secundum illud Psalm. 112. Excelsus super omnes gentes Dominus, & super cœlos gloria eius. Sed Christus, secundum quod homo, habuit cognitionem omnium veritatis, non ex aliquo merito præcedente, sed ex ipsa vnione D. i. & hominis: secundum illud Ioann. 1. Vidimus gloriam eius gloriam quasi vngenti à patre, plenum gratiæ, & veritatis. Ergo neque exaltationem habuit ex merito passionis, sed ex sola vnione.

275.
1. distinct. 18.
artic. 4. q. 3.

2. Præterea, Christus meruit sibi à primo instanti sue conceptionis, vt supra habitum est, non autem maior charitas fuit in eo tempore passionis, quam ante. Cum ergo claritas sit merendi principium, videtur, quod non magis meruerit per passionem suam exaltationem, quam ante.

3. Præterea, Gloria corporis resultat ex gloria animæ, vt Aug. dicit in Epistola ad Dioscorum. Sed Christus per passionem suam non meruit exaltationem quantum ad gloriam animæ quia anima eius fuit beata à primo instanti sue conceptionis. Ergo neq; etiam per passionem meruit exaltationem, quantum ad gloriam corporis.

Epi. 56. ante med. tom. 2.

Sed contra est, quod dicitur Philipp. 2. Factus est obediens vsq; ad mortem, mortem autem crucis, propter quod, & Deus exaltauit illum.

Respondendo dicendum, quod meritum importat quandam aequalitatem iustitiæ, vnde & Apostolus dicit Rom. 4. quod ei qui operatur merces imputatur secundum debitum. Cum autem aliquis ex sua iniusta voluntate sibi attribuit plus, quam sibi debeat, iustum est, vt diminuat etiam quantum ad id, quod sibi debebatur: sicut cum furatur quis vnā ouem, reddet quatuor, vt dicitur Exod. 22. Et hoc dicitur mereri, in quantum per hoc punitur eius iniusta voluntas. Ita etiam cum aliquis sibi ex iusta, voluntate subtrahit quod debebat habere meretur, vt sibi amplius superaddatur, quasi merces iusta voluntatis. Et inde est, quod sicut dicitur Luc. 14. Qui se humiliat, exaltabitur. Christus autem in sua passione seipsum humiliavit infra suam dignitatem, quantum ad quatuor. Primo quidem, quantum ad passionem, & mortem, cuius debitor non erat. Secundo, quantum ad locum, quia corpus eius positum est in sepulchro, & anima in inferno. Terrio, quantum ad confusionem, & opprobria, quæ sustinuit. Quarto, quantum ad hoc, quod est traditus humana potestati, secundum quod ipse dicit Pilato Ioann. 19. Non haberes in me potestatem, nisi datum tibi esset de super. Et ideo per suam passionem meruit exaltationem quantum ad quatuor. Primo quidem, quantum ad resurrectionem gloriosam: vnde dicitur in Psalm. 138. Tu cognouisti sessionem meam, id est, humilitatem meam passionis, & resurrectionem meam. Secundo, quantum ad ascensionem in cœlum: vnde dicitur Ephes. 4. Descendit primum in inferiores partes terræ: qui autem descendit, ipse est & qui ascendit super omnes cœlos. Tertio, quantum ad consessum paternæ dexteræ & manifestationem diuinitatis ipsius: secundum illud Isai. 53. Exaltabitur, & eleuabitur, & sublimis erit valde: sicut obstupuerunt super eum multi: sic inglorius eris inter viros affectus eius.

Et